

RÆLINGEN KOMMUNE

Kultur- og fritidsenheten

Rælingen bibliotek

Fra kombinasjonsbibliotek på rådhuset til nytt bibliotek i Ravinen kultur- og familiesenter.

Brukermedvirkning for fremtidens bibliotek

Hvordan kan vi dra nytte av brukernes meninger?

Innhold

Innledning.....	2
Målsetting.....	2
Hvorfor medvirkning	2
Kunnskapsinnhenting og kursing av ansatte	2
Medvirkningsprosessen.....	4
Hva lurere vi på?.....	4
Hvordan velger vi deltagere?	4
Mat + medvirkning = deltagelse	4
Utstyr.....	5
Bli kjent.....	6
Tre om meg	6
Hurtigrunden	6
Sant/usant	6
Mimeleken.....	6
Utviklingskrysset.....	6
Meningslinja	7
Intervju	7
Spørreundersøkelse	7
Hvordan lage en godspørreundersøkelse	8
Oppdragsboksen.....	8
Dette har vi lært	10
Hurtigliste for deg som vil kaste deg inn i det.....	10
Hjelp! Det gikk dårlig.....	10
Brukermedvirkning og gjennomføring av det brukerne ønsker.....	11
Konklusjon	11
Kilder og inspirasjon	12

Innledning

Det ble i 2015 vedtatt å bygge et nytt bibliotek i Rælingen kommune. I den sammenhengen ønsket vi på biblioteket å utforske innbyggerne behov til biblioteksbygget og tjenestene der. Rælingen bibliotek var på den tiden et bibliotek på 3,5 årsverk i en kommune med 17.500 innbyggere.

Høsten 2022 skal Ravinen kultur- og familiesenter åpne sine dører og et meråpent Rælingen bibliotek skal betjene alle kommunens innbyggere. Veien mot dette bygget har vært kronglete og lang. Vi har i prosessen vært igjennom tre forskjellige arkitektfirma og mange forskjellige mulige bygg. Vi har blitt 5,4 årsverk ved biblioteket og kommunen har vokst til 19.000 innbyggere.

Brukermedvirkning har vært med oss i perioder gjennom hele prosjektet og med dette heftet ønsker vi å dele det vi har lært. I heftet referer vi til bibliotek, men det kan byttes ut med den tjenesten eller det området dere trenger å få tilbakemeldinger på. Har du dårlig tid kan du hoppe rett til side 10 for en hurtigliste over ting å gjøre.

Målsetting

Med dette prosjektet har vi hatt en målsetting om å heve kompetansen for ansatte om brukermedvirkning i biblioteksammenheng og lære oss å skape et godt samarbeid med frivillige, lag og foreninger. Samt å etablere og gjennomføre brukermedvirkningsgrupper som kan hjelpe Rælingen bibliotek med å finne ut hvordan innbyggerne i kommunen ønsker at sitt moderne bibliotek skal være.

Med dette heftet håper vi at andre kan få en liten dytt for å sette i gang medvirkning i egen kommune. Tips til hva de kan gjøre og hvordan. Bakerst i heftet finnes det henvisninger til artikler og trykksaker som har gitt oss kunnskap og inspirasjon.

Hvorfor medvirkning

Vi kan si at medvirkning gi innbyggerne en stemme. Det er innbyggerne som bruker kommunens tjenester, de er våre kunder og det er viktig for oss å være lydhøre for deres ønsker. Samtidig gir det engasjement og lokal tilhørighet hos befolkningen.

En utløsende faktor for vår interesse om medvirkning var at biblioteket skulle flyttes til et nytt bygg. Det nye bygget, Ravinen blir et kombinert kultur- og helsesenter. I det nye sentere skal tjenester som ikke har ligget i nærheten av hverandre flytte sammen. Bibliotek, kulturskole, ungdomshus, innbyggertorg, helsestasjon, helsestasjon for ungdom, PPT og barnevern skal dele bygget sammen med en kafe.

I den sammenhengen er det spennende å se på hva innbyggerne ønsker av et slik bygg. Vi hadde ikke gjort så mye av dette før så det vi startet med var å undersøke hva andre hadde gjort og om det fantes kursing i dette.

Kunnskapsinnhenting og kursing av ansatte

Ved oppstart av prosjektet var Dokk1 i Århus det stor nye innenfor bibliotek, vi har hentet en del informasjon og inspirasjon fra Danmark og spesielt den prosessen. Underveis er det flere norske kommuner og bibliotek som har gjennomført medvirkningsprosjekter og fått nye bibliotek. Ikke minst

Oslo, som har hatt omfattende medvirkningsprosjekter og prototyping for å bygge sitt nye signalbygg Deichmanske Bjørvika. Vi har samlet mye av dette i siste avsnitt; *Kilder og inspirasjon*.

Trenger jeg å gå på kurs for å lære å snakke med folk? Kanskje ikke, men når man ikke har gjort noe slikt før kan kurs være en fin igangsetter. Når vi startet opp var det lite snakk om brukermedvirkning, eller medvirkning i kulturfeltet. Vi så mot helse og slo oss sammen med helse- og familieenheten. Under kurset lærte vi flere metoder for medvirkning som passer godt i grupper.

Det finnes nå mange forskjellige typer medvirkningskurs, men det vi fant den gangen var et kurs fra helsesektoren. Nå kan man undersøke om fylkesbibliotek, foreningen ungdom og kommunale organer driver kurs.

Medvirkningsprosessen

Når vi driver medvirkning, er det noe vi vil vite. Dermed lønner det seg å lage en beskrivelse av *hvorfor, hva, hvem og når*. Altså hvorfor skal vi drive med medvirkning, hva ønsker vi å vite noe mer om, fra hvem er vi interessert i meningene og når skal vi dra nytte av det vi lærer. Lag dere gjerne en tidslinje med oversikt over de forskjellige møtene dere har med brukerne. I et større prosjekt kan det være nødvendig å ha inne mange forskjellige målgrupper og kanskje de samme gruppene flere ganger.

Hva lurere vi på?

Først av alt må vi bestemme oss for hva vi vil vite. Hva handler medvirkningen om, og må vi begrense og/eller avgrense prosessen. Hva skal vi bruke det vi finner ut til? Er vi interessert i å få mange ideer på bordet eller skal ett bestemt problem løses? Når dette er avgjort, må vi finne ut hvordan vi når målet.

Det vanskeligste i en medvirkningsprosess kan være å finne de gode spørsmålene. Det finnes to måter å stille spørsmål. Spørsmål hvor vi ber brukerne ta stilling til en påstand og åpne spørsmål hvor vi inviterer brukerne å komme med ideer og tanker. Spørsmålene har forskjellig formål og i starten av en prosess kan det lønne seg å starte med å få ufiltrerte tanker og ideer inn. Altså åpne spørsmål.

For barn kan det være å spørre om hva de liker å gjøre, hva gjør dem glad, hva et perfekt bibliotek inneholder eller hva de liker ved biblioteket eller skolen sin. Det kan være å invitere barneskoler til å tegne det nye biblioteket. For ungdom kan man også stille mange av de samme spørsmålene, men vinkle det til hvor de liker å være, hva de bruker tid på og hvorfor. Man kan spørre om hva de ønsker å gjøre på et bibliotek, men det kan også være et spørsmål som fanger noen av deltagerne fordi de allerede har et bilde av hva bibliotek er og derfor vil svare hva de forbinder med bibliotek.

I møte med voksne og eldre, råd og foreninger, avgjør hvor mange ganger dere skal treffes og hva dere vil vite. Skal dere treffes flere ganger og kan begynne med vide spørsmål, eller har dere noen påstander de skal ta stilling til. Skal dere ha flere møter og ta det skritt for skritt eller trenger dere svar på ting dere lurere på i løpet av ett møte.

Hvordan velger vi deltagere?

Når vi har bestemt hva vi skal finne ut av, er det lettere å bestemme hvilke(n) målgruppe vi skal henvende oss til. Ønsker du å få innblikk i hvordan flere innenfor forskjellige grupper tenker anbefaler vi å samle inn aktuelle grupper. Barn, ungdom, voksne, eldre og innvandrere er grupper man ofte ønsker å snakke med. Andre kan være spesifikke lag eller foreninger.

Bruk rådene som finnes i din kommune. Kulturråd, idrettsråd, ungdomsråd, eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Kommunens nettside kan ha en oversikt over lag og foreninger, så kan man sette sammen grupper etter hva det er behov for.

Mat + medvirkning = deltagelse

Det høres kanskje flåsete ut, men mat kan være avgjørende for deltagelse til medvirkning. Når vi inviterer ungdommene til medvirkning, er vi ikke redde for å bestille inn pizza. Sett av en time eller to hvor de får si sin mening og avslutt med pizza og brus, og gjør det hver gang. Det skaper interesse hos andre og kanskje får dere flere ungdommer eller andre ungdommer senere.

Men vi vil jo at de skal komme for å si meningen sin! Ja, og i enkelte tilfeller kan man få grupper som ikke gir så mye tilbake. Det får man bare ta med seg for langt de fleste gangene vil ungdommene ha meningene sine hørt.

Mat fungerer for de fleste aldersgruppe være det boller og saft, kake og kaffe eller pizza og brus. Det skape også en mer avslappet tone og det kan være lurt å fortsette samtalen etter maten har kommet på bordet. Utspekulert? Kanskje, men som regel er vi ganske rett frem på biblioteket og det er for innbyggernes beste, så hvorfor ikke.

Ellers kan vi si det ikke alltid er lett å rekruttere, men med en plan er det lettere. Bruk forskjellige metoder for å nå deltagerne. Husk å sett en påmeldingsfrist og be om kontaktinformasjon. Send de gjerne en påminnelse dagen før.

Deltageren kan nås ved å:

- Snakk med de dere ønsker skal delta
 - Brukere på biblioteket
 - Ungdom på skolen eller ungdomshuset
- Send e-post til lag og foreninger
- Heng opp plakater på aktuelle steder
 - Biblioteket
 - Skoler
 - Andre samlepunkt
- Bruk hjemmesiden
 - Legg ut artikler om hva dere gjør og lenk til skjemaer som kan fylles inn
- Bruk sosiale medier

Utstyr

Avhengig av hva slags type medvirkning du skal gjennomføre lønner det seg å kjøpe inn noe utstyr. Det er noe eget med å kunne visualisere og skrive ned ting, samtidig gir det oss mulighet til å samle inn og jobbe med stoff i ettertid.

Vi anbefaler å ha:

- Post-it lapper
- Tusjer i forskjellige farger
- Store ark
- Flipover
- Saks, teip, binders
- Polaroidkamera
- Notatblokker
- Penner

Bli kjent

Hvis gruppen består av mennesker som ikke kjenner hverandre lønner det seg å bruke litt tid på å bli kjent og på den måte løse opp stemningen litt. Det beste er å vise at her er det rom til å være annerledes og skape tillit. Det finnes utrolig mange måter å bli kjent på. Alt fra en muntlig introduksjon av seg selv til forskjellige leker. Igjen kan det være lurt å tenke igjennom alderen på deltagerne. Det er mange måter å bli kjent på, så vi kan ikke ramse opp alle. Men har brukt og likt disse:

Tre om meg

Gå sammen to og to. Begge får to minutter på å introdusere seg. Deretter skal de presentere hverandre i plenum. I tillegg til alder, yrke eller andre fysiske ting man skal velger man ut tre ting om den andre personen som man deler med gruppa.

Hurtigrunden

Dette er en avart av SpeedDating. Halvparten av gruppen går rundt, den andre halvparten står rolig. Hver deltager får 30-60 sekunder på seg til å presentere seg selv. Alle snakker med alle.

Sant/usant

Hver person kommer med en påstand om seg selv. Den kan være sann eller usann, det er opp til resten å gruppa og gjett om det er sant eller ikke. F. eks. Jeg har aldri spist taco. Gå 2-3 runder avhengig av hvor mange deltagere det er.

Mimeleken

Del inn i lag og la en og en trekke forhånslagede lapper. Kjente personer, filmer, bøker, alt man kan muligens mime.

Liker dere ikke disse bli kjent lekene, søker opp bli kjent leker på nettet og velger en som passer.

Utviklingskrysset

Vi ønsker å finne ut hva gruppens tanker om et tema er. f. eks bibliotek.

Da kan vi bruke utviklingskrysset. Begynn med å få frem hva deltagerne synes er bra ved biblioteket og hvorfor. Folk er forskjellige, så man må la de forskjellige synspunktene komme frem. Det noen synes er bra kan også være på noens kan bli bedre liste og da kommer man over på hvordan siden.

Vi synes denne fungerer bedre i mindre grupper på 4-6 personer. Det er viktig at alle får lov til å si noe.

Etter møtet må dere tenke igjennom hva dette kan brukes til. Skal det f.eks. bygges et nytt bibliotek er det en god mulighet til å finne ut hva folk liker ved det gamle biblioteket, som kan tas med til det nye. På den andre siden hva de ikke er fornødt med, slik at man kan jobbe for alternative løsninger.

Meningslinja

For å undersøke hvordan folk stiller seg til bibliotekets påstander kan vi bruke meningslinja. I et rom lager vi en linje fra den ene enden av rommet til den andre enden. Det kan også holde å legge ut tre ark med tallene 1, 5 og 10 på. Så stiller man spørsmål brukerne skal ta stilling til. Hvor 1 er helt uenig og 10 er helt enig. Meningslinja kan også brukes for å bli kjent og er en fin overgang fra bli kjent delen, til det dere lurer på. Det kan også legges inn noen bli kjent påstander for å løse opp litt hvis dere har en lang økt og meningslinja er andre øvelse.

Bli kjent påstander:

Jeg elsker realty programmer.

Jeg bruker mye tid på å gå tur.

Jeg liker å shoppe.

Jeg er flink til å reparere.

Mulige påstander:

Jeg bruker biblioteket ofte.

Jeg er fornøyd med bibliotekets utvalg av krimbøker

Jeg ønsker meg flere sitteplasser på biblioteket.

Jeg liker at det er litt lyd og liv rundt meg når jeg jobber.

Det lønner seg å være to slik at en kan stille spørsmålene og en kan observere og skrive. Det er viktig å få frem ca. hvor mange som står hvor. Det er også lurt å notere hvis noen skiller seg ut. Kanskje er den en bestemt dere ønsker å snakke med senere. Man kan note på ruteark, lage linjer for avkryssing, eller telle opp antall på annet vis. Prøv dere frem før møtet.

Den som stiller spørsmålene, kan også stille oppfølgingsspørsmål som graver litt mer i deltagerens meninger. Dette passer ofte best i grupper hvor de som deltar kjenner hverandre. Eller i grupper hvor de har blitt kjent og stemningen er god.

Intervju

Noen ganger ønsker vi et dypdykk i hva folk tenker, andre ganger ønsker vi å vite hva flertallet vil.

Dette gir oss to forskjellige typer informasjon. Det ene er kvalitativ, og det andre er kvantitativ.

Kvalitativ informasjon kan vi få på minst to måter. Vi kan intervju noen, eller la de få en oppdragsboks.

Vi bygger jo ikke et nytt bygg på bakgrunn av hva noen få mener, men det kan være verdifullt for oss å få vite mer om brukerne våre, eller de som ikke bruker oss. Her er det mye som kan være interessant og det kan være mange grunner til at de ikke bruker biblioteket.

Spørreundersøkelse

Med spørreundersøkelse er vi tilbake på den kvantitative informasjonen, altså vi ønsker å vite hva de store massene mener. Det kan være om åpningstider, utvalg, beliggenheten, hvilke tjenester de bruker, om de bruker andre bibliotek, hva slags arrangementer går de på og hvilke arrangementer ønsker de å gå på. I forbindelse med arrangementer så kan det være interessant å vite hvorfor folk kommer. For de som ikke går på arrangementer, hvorfor går de ikke. Er det innholdet, er det tidspunktet eller er det noe i deres eget liv.

Spørreundersøkelser kan gjøres på flere måter. Det enkleste er å lage et skjema via en tjeneste på nettet. Hvis det er slik at dere kommer til å bruke dette mye kan dere legge litt penger i det for å

kjøpe en skjema-løsnings som gir stor fleksibilitet. Gratis muligheter er blant annet Google skjemaer og SurveyMonkey. Mange bibliotek bruker Webløft og der også finnes det en skjema-løsning. Denne anbefaler vi ikke hvis det skal samles inn mange svar da den ikke gir svar i strukturerte tabeller.

Hvordan lage en god spørreundersøkelse

Ikke lag undersøkelsen for lang. Hvis det er for mange spørsmål, eller mange spørsmål med åpne svar som krever at deltagerne må skrive inn svar kan det ta så lang tid at deltagerne velger å forlate undersøkelsen. Prøv å forhold deg nøytral. Hva synes du om spørsmål med en skala f.eks fra 1-10 er nøytralt. Husk å gi deltagerne mulighet til å svare ikke relevant, på den måten kan man unngå en del svar på midten fordi spørsmålet ikke er så relevant for deltageren.

Test undersøkelsen din før du sender den ut. Først på dere selv, så andre. Dere vil jo at folk skal hjelpe dere også i fremtiden og da er det viktig at spørreundersøkelsen er god og at de som svarer føler at de deltar på noe det er verdt å bruke tid på. Informer i spørreundersøkelsen at den er anonym, men at resultatet fra undersøkelsen kan gjøres tilgjengelig for andre. Kanskje vil dere legge ut noe på nettsidene om hva dere har gjort, hvorfor og hvordan det skal brukes.

Oppdragsboksen

Oppdragsboksen kan gis til enkeltpersoner og grupper, vi har gjort begge deler. Informasjonen vi har om oppdragsboksen har vi fått av lederen for Fyrverkeriet bibliotek og kulturhus i Vestre Toten kommune og den bygger blant annet på *design probe* som metode. Den er fin å bruke i starten av et prosjekt, når man vil vite hvor man skal bruke tid og energi.

Oppdragsboksen inviterer den eller de som mottar boksen til å si noe om hvordan de opplever et område eller en situasjon. Vi sendte den med forskjellige lånere og brukte den flere grupper med ungdommer. Når dere sender boksen med en låner anbefaler vi å avtale at boksen skal leveres til den som jobber med det i prosjektet. Vi foreslår også at det i overleveringsfasen settes av litt tid slik at dere kan snakke med deltageren som hadde boksen. Hva synes egentlig vedkommende om denne måten å uttrykke seg? Er det noen spørsmål som ikke er vesentlige, eller spørsmål som skulle vært stilt? Er det noe vedkommende kunne vært med på igjen og kjenner hen noen andre aktuelle deltagere?

I vår oppdragsboks puttet vi:

- Polaroidkamera og film
- Oppgavekort
- Oppgavebok
- Dagbok
- Kart
- Tusjer
- Klistremerker
- Post-it lapper
- Sjokolade

Vi brukte oppdragsboksen til å finne ut hva ungdom mente om ungdomshus og bibliotek, og hva andre brukere mente om biblioteket. Våre spørsmål om bibliotek var slik:

Oppgave 1:

Hva er viktig i livet ditt?

(Fra helt vanlige hendelser til de store som gjør livet ditt godt)

Oppgave 2:

Hvordan synes du vi kan gjøre det bedre for hverandre i Rælingen?

Oppgave 3:

Hva er utfordringene vi har i Rælingen?

- Hva er dine tanker om hvordan vi kan jobbe sammen for å løse disse problemene?
- Hva slags rolle tenker du kulturhuset kan ta i fremtiden for å bidra til å løse problemene?
- Hva slags rolle tenker du at biblioteket kan ta i fremtiden for å bidra til å løse problemene?

Oppgave 4:

Her er noen vanlige begrunnelser for hvorfor samfunnet bruker penger på bibliotek, hva synes du er viktigst? Er det noen begrunnelser du synes burde være med på listen?

- Nyttig for den enkelte, bedrifter og for samfunnet. Den enkelte kan finne informasjon hen har nytte av for å løse problemer privat eller i arbeid/utdanning.
- Fremme demokrati. Alle innbyggere får tilgang til et bredt utvalg av informasjon, synspunkter og opplysninger og blir dermed i bedre stand til å delta i samfunnsdebatten.
- Fremme likhet. Kan hindre sosial skiller ved å tilby alle tilgang til digitale tjenester og informasjonsteknologi.
- Spre kultur og kunnskap som alle i Norge bør kjenne til og ha tilgang på.
- Bidra til en meningsfylt og underholdende fritid ved å tilby kurs, låne ut bøker og filmer.
- Være en sosial møteplass, være med på å binde lokalsamfunnet sammen.

Oppgave 5:

Vi vil vite om du bruker biblioteket og hva du liker å gjøre der. Eventuelt hvorfor du ikke gjør det. Hva kan biblioteket gjøre for å være mer aktuelt for deg?

Dette har vi lært

Medvirkning er hardt arbeid, men det er verdt det. Medvirkning tar tid, mer tid enn du kanskje tror. Sett av god tid. Har du prosjektmidler bruk gjerne vikar på driftsoppgaver og sett av tid i kalenderen.

Hurtigliste for deg som vil kaste deg inn i det

- Når skal du bruke det du har lært?
 - Lag tidslinje
- Finn ut hva du vil vite
 - Hvem, hva, hvorfor
 - Åpne eller ledende spørsmål
- Finn ut hvem du skal spørre
 - Målgruppe
 - Sammensetning
 - Like eller ulike grupper
 - Enkelpersoner
- Velg en prosess som passer
 - Utviklingskrysset
 - Meningslinjen
 - Intervju
 - Spørreundersøkelse
 - Oppdragsboks
- Gjennomgå materialet
 - Vær kjapp til å gjennomgå materiale
 - Lag skjemaer
 - Skriv historier
 - Lag inspirasjonsvegg
- Vurder neste steg
 - Er vi fornøyd
 - Har vi behov for oppfølging
 - Har vi behov for andre typer medvirkning
 - Planlegg neste skritt
- Ved behov. Start på toppen av lista igjen

Hjelp! Det gikk dårlig

Som alt annet i livet kan det gå skikkelig på trynet. Ikke vær redd, øvelse gjør mester og dere kan ikke bestemme hvordan andre skal reagere eller oppføre seg. Det dere kan kontrollere er rammene for møtet. Går det dårlig må dere evaluere hvorfor i etterkant.

Det kom ikke mange nok deltagere, de som sa de skulle komme dukket ikke opp eller du fikk ikke tak i så mange som du ville. I en slik situasjon er det flere ting å vurdere. Hvor man fikk tak i deltagere og hva dere har invitert de inn på. Har dere vært tydelige om hva de har meldt seg på? Møtets lengde og hvor sterkt knyttet deltagerne er til tema vil påvirke deres prioritering. Pass på å bruk riktig språk. Dere kan ikke skrive det samme til ungdommer som til pensjonister. Prøv å rekruttere igjen, spør i andre fora, snakk med brukerne ansikt til ansikt, send påminnelse på SMS dagen før.

De som dukket opp sa nesten ingenting, alt måtte lurkes og lures ut av dem. Noen ganger har man grupper hvor dynamikken ikke sitter. Her kan det være lurt å ta en pause, servere litt av det man har

planlagt til bevertning og gjennomføre en ny bli kjent runde før man tar fatt på neste post på programmet. Etter møtet tenker dere igjennom hvordan gruppen ble satt sammen for å finne ut hvorfor det ikke gikk så bra. Vurder gruppesammensetningen grundig til neste gang.

Vi fikk ikke vite det vi trengte å vite. Denne ligger stort sett på oss som gjennomfører. Var vi klar over hva vi ville vite? Hadde vi en felles forståelse for hva vi var på jakt etter? Valgte vi rett metode, stilte vi de riktige spørsmålene? Diskuter, evaluer, endre og prøv på nytt.

Brukermedvirkning og gjennomføring av det brukerne ønsker

Hva gjør man med det man finner ut? Må man gjøre det brukerne foreslår? Nei, vi kan ikke finne noe som sier at man må benytte seg av det som kommer frem i en medvirkningsprosess, hvis det hadde vært tilfellet hadde nok mange unngått å gjennomføre medvirkningsprosesser. Det er derimot lurt å redegjøre for hvilke valg dere tar og hvorfor. Altså hva kom ut av medvirkningsprosessen.

Ønsker et barn seg en sklie ned i et badebasseng i barneavdelingen er i det på mange måter lett å rettferdiggjøre hvorfor det ikke kan bli noe av. Uansett om ønsket er hårreisende eller hjelper dere godt på vei er det fortsatt viktig å vise at dere setter pris på og anerkjenner alle forslag. Har ønsket om sklie kommet frem i en tegnekonkurranse kan man ha utstilling med verkene. Man kan skrive en internettartikkel hvor noen tegninger legges frem og det man eventuelt tar med seg. F. eks hvis man skal lage et trehus fult av gutta i trehusbøker. Samtidig takker dere for alle bidrag.

Har man grupper av ungdommer og voksne som møtes flere ganger kan man starte neste møte med å oppsummere hva som kom frem forrige møtet og hva dere tar med dere. Når man er ferdig er det legitimt å takke for deltagelsen via e-post eller en artikkel om hva som har blitt gjort. Vi har for vår del ikke vært flinke nok til å dele det på nettsidene våre, så vi bør jobbe med det. Vi har fått tilbakemeldinger på at dette er viktig for folk. Voksne og ungdom kan også være med å diskutere hvorfor ting ikke lar seg gjøre. Kanskje mener ansatte at det er ressursmessige årsaker, men så viser det seg at det kan løses på annet vis. Ikke gi opp for fort hvis ideen virker god, men utfordrende.

Konklusjon

Medvirkning tar tid, men det er verdt det. Bestem på forhånd hva dere vil vite og hvor god tid dere har. Ikke gjør det større enn det må være og ikke vær redd for å prøve ut ville ideer. Spesielt i starten av prosessen. Sett av nok tid til å bruke det som kommer inn. I fare for å gjenta oss selv, blokk ut tid i kalendere til dette. Det hjelper ikke å få inn masse fine ideer hvis de blir liggende i en skuff, eller dere ikke ser igjennom oppdragsboksene før det har gått måneder. Sånn rett før dere skal sette i gang med neste runder. Tro oss, vi har prøvd det også. Vær heller ikke redd for å spørre andre om hva de har gjort og hva som fungerer.

Lykke til!

Kilder og inspirasjon

Barn- og likestillingsdepartementet. Frå barnehage til ungdomsportal. 2007.

<https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/bld/veiledning20og20brosjyrer/2007/barnehage-til-ungdomsportal.pdf>

Børnekulturens netværk. Ungkultur i nye rammer. 2010.

https://slks.dk/fileadmin/user_upload/0_SLKS/Dokumenter/Boern_og_unge/Publikationer/7_Unge_rapport_layoutet_2010.pdf

Design thinking i bibliotek.

http://projektbank.dk/sites/default/files/documents/design_thinking_DA.pdf

Hedemark fylkeskommune: Verktøykasse for medvirkning i utviklingsprosesser

<https://48vlp12642pa30ejq72t9ozh-wpengine.netdna-ssl.com/wp-content/uploads/2015/09/Verktoykasse-utviklingsprosesser-Hedmark.pdf#page=6&zoom=100,0,0>

Galteland, Hedda Noda: Medvirkning på alvor; Planlegging av et skoleanlegg Kringsjø i Kristiansand.

<http://hdl.handle.net/11250/2401693>

Kultur ministeriet; Strategi for unges møde med kunst og kultur. 2014.

https://kum.dk/fileadmin/kum/5_Publikationer/2014/kum_brochure_unge_klausuleret_2_.pdf

Kærup, Ida Relsted; Rum for forandring; Space for Change. Dokk1-Årshus nye mødested. 2015.

Servicedesign av Nye Deichmanske. Kjerneinnsikter fra brukerstudiet.

<https://www.yumpu.com/no/document/read/36750616/brukerinnsikter-deichmanske-bibliotek>

Servicedesign av Nye Deichmanske. Lærdom fra prototyping.

<https://www.yumpu.com/no/document/read/36750609/servicedesign-av-nye-deichman-prototyping-deichmanske->

Århusmodel for borgerinddragelse. 2005. <https://www.aarhus.dk/media/4397/aarhusmodel-for-borgerinddragelse.pdf>

Ordsky fra oppstarten av prosjektet

Det er ikke vanskelig å få nye ideer. Det vanskelige er å la det som har virket i to år bli fjernet.

- Roger van Oech